

068

066

072

062

077

057

117

017

167

OLPHI PRÆCEPTA.

45

Iestes, si quaeritur, quotus is dies sit futurus anni Gregoriani; siquidem dies fuerit secuta sedem bissexti, quare in tabula annum Incarnationis propositum, aut proximè antecesserit; & inuenies appositū numerū dierum, quos addes proposito numero Juliano; ita emerget numerus diei Gregorianus, mensis vel ejusdem, vel si quantitas mensē major evaserit, ea rejectā, mensis sequētis. Si verò dies anni oblata præcesserit sedem bissexti; habeto Januarium, & partem Februarii pro appendice anni præcedentis. Exemplis non est opus.

Vicissim, si sint computandi motus ad Tempora Gregoriana, tantundem illis detrahe, quantum Tabella priori casu iussit addere; adscito, si fuerit opus, numero dierum mensis antecesserit: ita tempus erit aptatum ad hunc calculum.

Sed scriptoribus Ephemeridum, nihil est opus subjicere consilium hoc, ut quot omnino dies erunt eximendi de Juliana forma, totidem dierum motus subtrahant ab Epochis, ut eas habeat ad Gregorianam formā in sæculo sibi proposito accommodatas. Ego et si Ephemeridas scripsi stylo Gregoriano, & Epochas illas in chartis habeo; non censui tamen, varietate Epocharum vel anam præbandam confusioni Calculatorum, vel libram etiam onerandum.

Consilium pro scribendis Ephemeridibus.

Diannis non expressis in Tabella.

Valet autem præceptum à Februario cujusque anni expressi, usque in Februarii anni proximi sequentis in tabellā. Verbi causa, à 5. Octobris anni 1582 juberi addere 10. (puta in provinciis, in quibus emendatio itatim recepta fuit) Id igitur fieri debet in omnibus diebus & mensibus, omnibusque annis sequentibus, etiam anno 1600, etiā principio anni 1700, usque ad sedem Bissexti Juliani. Nam etiam ad 24. Februarii ejus anni, seu sextum calēdas Martias priores intercalarias adduntur dies 10, ut fiant 34: unde ablati modus mensis Februarii dierum 28, relinquit 6; erit igitur 6 Martij Gregoriani. At cum jam à 24. Februarii anni 1700 inclusivè jubearis addere dies non 10 sed 11, adde eos ad 24. Februarii ordinariū, seu VI. Calēdas Martias posteriores, fiant 35; ablati 28, modo Februarii communi, restant 7; erit igitur 7. Martij Gregoriani.

Cautio de Februarii diebus.

Notabis igitur, in hac Tabella reductoriā, more Romano imputari Februario bissextili dies tantum 28, sicut etiam in Cyclo hebdomadico, quem addidit Christiani, bis ponitur litera F. At si Tabellam accommodatam ad morem popularem, qui in Februario bissextili numerat usque ad dies 29: verba hæc [A 24. Februarii] locum non habent, sed pro his ponenda essent ista [A 1 Martij.]

DE TEMPO ANNI CONFUSIONIS; ET UNA, ANNI ROMANORUM veteris Popiliani.

PRIMUM QUAM BEAM à formā temporum nostrare, non nihil etiam de eā dicendum est formā, quæ illam proximè antecessit: quæ quidem à formā anni Græcanicā antiquissimā est deducta. Sed cum non extant in historiis Romanis documenta sufficientia, ex quibus omnis hujus anni ratio elici, & cum hodierno Juliano

comparari connectique possit; tanto etiam brevior ero. Cùm enim Romani Periodum habuerint 24 annorum, in qua pro eo, quod Græci vetustissimi duodecies intercalare sunt soliti, ipsi intercalarunt tantum undecies, semel omisso mense intercalario: hæc igitur omisso rationes omnes perturbat. Nullum enim extat vestigium Consulū certorum, quibus Confusio ommissa intercalariis. Itaque primum atque supra Confusionis annum per duos annos alius in historia Romana enititur, in incerto nos versari necesse est de 23. diebus: etiamsi concedat aliquis. Regulas Periodi 24 annorum strictè fuisse observatas, nullamque libertatem, diei unius atque alterius extra ordinem, sibi usurpasse Pontifices.

Quicquid igitur de annis, qui Confusionis annum antecesserant, præcipi hoc loco potest, totum anceps & lubricum est: & si multa largiamur; tamen annis quinque & viginti qui Confusionis annum proximè antecesserunt, ad duas redigimur conditiones: ut aut nusquam dicamus omniam intercalationem, usque ad annum propositum, aut alicubi omniam.

Hæc cum sic habeant, verbis solennibus præceptum concipere supervacuum erit: Exemplo unico eoque; nobili contenti erimus, quod sit loco præcepti.

PRÆCEPTUM 65.

Cicerone & Lentulo Conf. quod fuit anno ante Inc. æram corrente 63. I. X. Cal. Octobris natus perhibetur C. Octavius, postea Augustus dictus. September. ut vides in Typo anni Confusionis, habuit dies 29. Ergo nonus à Cal. Oct. attingit 22. Septemb. Queritur quo die anni hodierni Juliani retro extensi, id acciderit: scilicet ut pueri aureo, quem Jupiter, Cicerone Conf. somniant, catenam aurea de caelo demisit, genesin pangere possit astronomus. Ad Tyrium anni confusionis, qui erat ante Inc. 461 us; cum in eo September Popilianus incipiat à primo Julij Tabularum istarum, additis 21. fiet ut 22. Sept. Popilianus incidat in 22. Julij nostrum. Annum vero 46 inter 63. ium intersunt anni 17. Si intercessissent plane 24. quanta erat Periodus Romana; probabile fuisset, menses Popilianos eo situ fuisse in Mensibus Julianis intra propinquitatem unius diei, quo fuerunt, anno confusionis. At quia nescimus, an aliquo anno intermedio, qui deberunt esse 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, fuerit ommissus mensis intercalarius; duas igitur nobis offeruntur conditiones, prima, ut fuerit ommissus, posterior, ut non fuerit. Si non ommissus, igitur à 22. Sept. anni 46, ad 22. Sept. anni 62, decurrerunt anni 16 Romani veteres, qui fuerunt Juliani 16, & dies totidem excedentes. Qui ergo anno 46 habitus fuit pro 22. Sept. Popiliano, fuerit 6. Julij Juliani. Hinc ascendamus retrò in annum 63 per modulum anni Popiliani. Et quia ascensus sit per Febrarium, qui anno 62 geminabatur ex analogiā anni 46, & conditione posita, in certo scilicet Februario Merkgdomo dierum vel 22 vel 23: fuit igitur quantitas anni Popiliani dierum 377, vel 378: à 6. Julij verò extensi dies 377 in anno simplici Juliano retrorsum, pertingunt ad 24. vel 23. Junij. Una igitur conditionū offert nobis 23. vel 24. Junij. Si verò alicubi per hos annos 17 ommissa fuit intercalatio 23. dierum, que altera fuit expositarum conditionū, à posito termino devolvimur ad 16. vel 17. Julij: si modo nihil interea turba verim extra ordinem

Ende

Anfang